POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMMER
06-34178613

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
22 oktober 2024	2400032121	A. Haja/G. Ekkel en R. van der Spek
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER

ONDERWERP
Voornemen tot verlenen van een omgevingsvergunning met projectafwijkingsbesluit voor het gebruik van het VTE terrein voor het organiseren en facilitairen van evenementen (PAB VTE 2024).

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over ons voornemen om een ontwerpbesluit ter inzage te leggen om het gebruik van het VTE terrein als evenementenlocatie mogelijk te maken. Dit dossier kent een lange planologische en bestuurlijke voorgeschiedenis. In deze brief zullen wij de belangrijkste zaken kort toelichten. Ook zullen wij u de gevolgde procedure rondom de voorliggende ontwerp omgevingsvergunning schetsen en de vervolgstappen uit één zetten.

Voorgeschiedenis
In 2003 heeft het kabinet besloten om de militaire luchtmachtbasis Twenthe te sluiten. Met het daadwerkelijk beëindigen van de functie van militaire luchtmachtbasis Twenthe op 1 januari 2008 zijn naar schatting 2.500 (directe en indirecte) banen verloren gegaan in Twente en is een gebied van ruim 500 hectare in het hart van het stedelijke gebied van Twente beschikbaar gekomen voor nieuwe functies. Het gebied is sinds 2008 in ontwikkeling van een besloten militair terrein naar een grotendeels open en toegankelijk gebied met nieuwe functies.

In 2014 is circa 50 hectare van de voormalige vliegbasis Twenthe in eigendom overgedragen aan J. van Eck. Het gaat om de deelgebieden De Strip, Oostkamp, de Bunkerstrip en het platform ten noorden van de oude luchthaventerminal. Het gebied maakt onderdeel uit van de ‘Integrale gebiedsontwikkeling Luchthaven Twenthe’. In deze integrale gebiedsontwikkeling is voor dit gebied een evenementenlocatie beoogd. Het terrein wordt door De Strip B.V. geëxploiteerd onder de naam Vliegveld Twenthe Evenementenlocatie (hierna: VTE).

Om op het terrein van VTE evenementen mogelijk te maken, zijn er in de periode van 2014 tot en met 2021 diverse planologische maatregelen genomen. Dit zijn o.a.:
- Voor de exploitatie van de locatie Hangar 11 is op 7 december 2014 een vergunning verleend (hierna: ‘PAB Hangar 11’). PAB Hangar 11 is onherroepelijk.

- Het bestemmingsplan ‘Voormalige Vliegbasis Twenthe – Midden’ is in 2018 vastgesteld. Medio 2019 is het bestemmingsplan echter door Raad van State vernietigd. Het bestemmingsplan was voor de toets aan het Natura 2000-gebiedsbeschermingsrecht gebaseerd op de landelijke Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State de uitspraak gedaan dat het PAS niet als basis mag worden gebruikt voor toestemming voor activiteiten die extra stikstofuitstoot veroorzaken. Alle vergunningen en plannen in Nederland die hierop waren gebaseerd, en waartegen beroepszaken liepen, zijn vervolgens vernietigd. Dus ook dit plan.
- In 2021 is het bestemmingsplan 'Voormalige Vliegbasis Twenthe - Midden 2021' vastgesteld, rekening houdend met de PAS-uitspraak en met de beleidsregels intern en extern salderen van de provincie Overijssel. Op 6 december 2023 heeft de Raad van State dit bestemmingsplan en bijbehorende vergunningen vernietigd omdat de onderbouwing van de stikstofdepositie niet in stand kon blijven. Dit hield hoofdzakelijk verband met het feit dat inmiddels door de Raad van State was geoordeeld dat de bouwvrijstelling geen stand kon houden en dat externe saldering alleen is toegestaan indien de ruimte niet reeds nodig is voor de noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen (daarvoor kon op dat moment door de provincie geen onderbouwing worden gegeven).

PAB VTE 2024
Als gevolg van de uitspraak van 6 december 2023 is op dit moment – in afwachting van ontwikkelingen in het landelijk en provinciaal stikstofbeleid – een evenementenlocatie in de omvang die was voorzien in de vernietigde bestemmingsplannen, niet mogelijk. Naar aanleiding van de uitspraak is nader onderzoek gedaan naar de exploitatie van de evenementenlocatie die op dit moment mogelijk is binnen het huidige stikstofkader (en andere wettelijke kaders).
Dit heeft geresulteerd in voorliggende aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik met toepassing van projectafwijkingsbesluit- hierna ‘PAB VTE 2024’.

Aanvraag omgevingsvergunning
De aanvraag heeft betrekking op het gebruik van de locatie voor het organiseren en faciliteren van evenementen. Het gaat om de deelgebieden De Strip, Oostkamp en het parkeerterrein Deventerpoort.

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd gezag om deze vergunning te verlenen en zal de ontwerpvergunning ter inzage leggen.

Op deze aanvraag is nog steeds de oude wet (Wabo) van toepassing
Wij hebben de aanvraag omgevingsvergunning ‘PAB VTE 2024’ op 19 december 2023 ontvangen, dus vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024. Deze aanvraag wordt dan behandeld op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo).

Het initiatief is ruimtelijk onderbouwd
Wij hebben zoals gezegd de mogelijkheid om af te wijken van het bestemmingsplan middels het verlenen van een omgevingsvergunning met projectafwijkingsbesluit (artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3º van de Wabo). Voorwaarde is dat het project voorzien is van een goede ruimtelijke onderbouwing. De aanvrager heeft de “Ruimtelijke onderbouwing PAB VTE 2024” opgesteld. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt onderbouwd dat het initiatief past in o.a. de provinciale en gemeentelijke beleidskaders en voldoet aan voorschriften op het gebied van milieu, ecologie, cultuurhistorie etc.. Wij hebben de ruimtelijke onderbouwing getoetst en concluderen dat het initiatief goed is onderbouwd. U vindt de ruimtelijke onderbouwing als bijlage 1 bij deze brief.

Er is voor collegebesluitvorming geen ‘verklaring van geen bedenkingen’ van de gemeenteraad vereist
Deze aanvraag omgevingsvergunning past niet in het daarvoor geldende bestemmingplan ‘Buitengebied 1996’. Het college kan meewerken aan deze ontwikkeling door het verlenen van een omgevingsvergunning met projectafwijkingsbesluit, op grond van artikel 2.12 lid 1 onder a onder 3º van de Wabo.

Om zo’n vergunning te kunnen verlenen is normaal gesproken een ‘verklaring van geen bedenkingen’ van de gemeenteraad vereist om af te wijken van het bestemmingsplan. De gemeenteraad van Enschede heeft echter categorieën van gevallen vastgesteld, waarvoor geen ‘verklaring van geen bedenkingen’ nodig is.

Op 5 juli 2011 heeft uw raad een lijst vastgesteld van categorieën van projecten waarvoor een verklaring van geen bedenkingen niet nodig is. Daarbij gaat het om projecten:

- die passen binnen het door de gemeenteraad vastgestelde beleid of
- waarvan de impact van de aanvraag gering is.

Op 22 juni 2015 heeft uw raad besloten een extra categorie aan die lijst toe te voegen, namelijk

- ‘Initiatieven passend binnen het advies van de commissie Wientjes genaamd Technology BaseTwente (30 oktober 2014) en die zijn voorzien van een positief advies door het Top- en Kwaliteitsteam of passen binnen de door hun gestelde kaders.’

De aanvraag omgevingsvergunning ‘PAB VTE 2024’ valt onder deze door de raad vastgestelde categorieën, want het past in eerder vastgesteld beleid, het past in het advies van de commissie Wientjes en het regieteam (voorheen het Top- en kwaliteitsteam) heeft hierover positief geadviseerd. Dit lichten wij hieronder kort nader toe.

<u>PAB VTE 2024 past in eerder vastgesteld beleid</u>
De aanvraag past in het vastgesteld gemeentelijk beleid, zoals de Structuurvisie Enschede en de structuurvisie Gebiedsontwikkeling Luchthaven Twenthe e.o uit 2009, Ontwikkelplan 2012, Nota van uitgangspunten Middengebied 2015, Gebiedsgerichte uitwerking structuurvisie luchthaven 2009 (vastgesteld in 2016), Beleidsregel ruimtelijke kwaliteit voormalige vliegbasis Twenthe, Watervisie en Structuurvisie Cultuurhistorie.

Daarnaast zijn er - zoals hierboven al is genoemd- voor de evenementenlocatie twee bestemmingsplannen vastgesteld: ‘Voormalige Vliegbasis Twenthe – Midden’ uit 2018 en Voormalige vliegbasis Twenthe – Midden’ uit 2021. Tevens is in 2014 de omgevingsvergunning ‘PAB Hangar 11’ verleend. Voor locatie De Strip is op 11 juli 2016 is de omgevingsvergunning ‘PAB De Strip’ verleend.

<u>PAB VTE 2024 past in het advies van de Commissie Wientjes</u>
De commissie benoemt activiteiten zoals leisure, eenmalige evenementen, shows en presentaties zoals concerten, hippische evenementen en etc. expliciet op verschillende punten in het advies. Zo staat op pagina 21 van het advies de volgende overweging van de commissie:

*‘**Behoud van de landingsbaan***
Het behoud van de baan is wat de commissie betreft geen punt van discussie. De baan dient te blijven bestaan. Hier is ook een zeer breed draagvlak voor, zo merkten we in de gesprekken.

De ideeën voor toepassing van de baan variëren van vliegen tot ondergrond voor (experimentele) opstellingen of bebouwing. Ook de al aanwezige bebouwing en zonering van het coulisseterrein hebben waarde, zeker in combinatie met de baan. De open ruimte biedt mogelijkheden tot het gebruik als invliegmogelijkheid voor bijvoorbeeld bijzondere evenementen (o.a. popconcerten, FC Twente, Military, CSI), als evenementlocatie zelf en als unieke testlocatie voor onderzoek in interessante niches zoals op het gebied van nieuwe materialen, drones, automotive, veiligheid. Dus zelfs zonder dat er zal worden gevlogen, vertegenwoordigt de baan een belangrijke waarde.'

Op pagina 23 van het advies worden *'eenmalige evenementen, shows en presentaties, zoals concerten, hippische evenementen, etc.'* opnieuw genoemd als activiteiten die in het gebied plaats kunnen vinden zonder de landschappelijke kwaliteit van het gebied aan te tasten.

De aanvraag past dus in het advies van de Commissie Wientjes.

PAB VTE 2024 is voorzien van een positief advies van het regieteam
Het regieteam (voorheen Top- en kwaliteitsteam zoals genoemd in het advies van de Commissie Wientjes) heeft al op 24 augustus 2020 positief geadviseerd over de ontwikkelingen op het terrein in het kader van het bestemmingsplan 'Voormalige Vliegbasis Twenthe – Midden'. Op 25 april 2024 heeft het regieteam expliciet aangegeven akkoord te kunnen gaan met de aanvraag PAB VTE 2024 voor het houden van evenementen op het terrein van VTE.

Participatie
Het gebruik van de locatie als evenemententerrein is niet nieuw. Zoals hierboven al is aangegeven worden al sinds 2014 evenementen op het terrein gehouden en zijn diverse visies, twee bestemmingsplannen en meerdere vergunningen hiervoor verleend voor elk daarvan is wettelijke ruimte geboden om te reageren. De dorpsraad Lonneker, omwonenden en andere belanghebbenden zijn van het bestaan van deze plannen op de hoogte. Wij hebben de belanghebbenden op eerdere, voor dit initiatief relevante, momenten nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Daarbij gaat het om de voorbereiding van de structuurvisie (2009), om het inrichtingsplan voor de ecologische hoofdstructuur (2013) en om de Nota van uitgangspunten Middengebied Luchthaven uit 2015.

De omwonenden (Noabers Lonneker) worden daarnaast via het regulier noabers overleg over de ontwikkelingen op het VTE terrein geïnformeerd door de wijkregisseur, de omgevingsmanager en de directie van VTE.

De Stichting Lonneker Land en de Stichting Lonnekermeer hebben samen met een aantal andere organisaties op diverse momenten hun standpunten over het initiatief geuit. Ook hebben zijn diverse gerechtelijke procedures gevoerd.

Ook uw raad zijn al eerder over deze aanvraag omgevingsvergunning geïnformeerd
Wij hebben uw raad in de stedelijke commissie Noord op 5 maart 2024 over de ingediende aanvraag omgevingsvergunning geïnformeerd. In de raadsbrief van 15 april 2024 hebben wij de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State van 6 december 2023 nader toegelicht. Deze brief is op 4 juni 2024 in de stedelijke commissie Noord besproken. Op 8 juli 2024 hebben wij tenslotte een informatiebijeenkomst voor uw raad georganiseerd waarin wij de juridische kaders van deze aanvraag hebben toegelicht.

Door middel van deze brief informeren wij u over ons voornemen om de ontwerp omgevingsvergunning te verlenen.

Vervolg
Raadsleden kunnen deze brief binnen één week na ontvangst van deze brief aanmelden voor bespreking in de stedelijke commissie Noord van 17 december 2024. Dit conform de afspraken uit het in 2011 vastgestelde protocol inzake dit soort (ontwerp)besluiten (waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen van uw raad is vereist). Zie voor dit protocol bijlage 4.

Na de eventuele bespreking in de stedelijke commissie leggen wij de ontwerp omgevingsvergunning met projectafwijkingsbesluit gedurende zes weken ter inzage. Binnen deze termijn kunnen zienswijzen worden ingediend. Na eventuele beantwoording van de zienswijzen, nemen wij een definitief besluit. Nadat we dit definitieve besluit kan VTE door met het organiseren en facilitairen van evenementen op het terrein. Tegelijkertijd kunnen belanghebbenden beroep instellen.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de loco-Burgemeester,

(E.A. Smit) (N. van den Berg)

Bijlagen:
1 Ruimtelijke onderbouwing
2 Advies regieteam van 25 april 2024
3 Ontwerp omgevingsvergunning
4 Lijst met categorieën verklaring van geen bedenkingen, incl. protocol omgevingsvergunningen
5 Aanvulling lijst categorieën verklaring van geen bedenkingen van 22 juni 2015.